

NIESTATECZNOŚĆ (17) *sb f*

W pisowni łącznej (16), w rozłącznej (1).

Wszystkie samogłoski jasne.

sg *N* niestateczność (7). ◇ *G* niestateczności (3). ◇ *A* niestateczność (5). ◇ *I* niestatecznością (1).
◇ *L* niestateczności (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde bez cytatu.

1. *Nieźrównowazenie, niestałość, zmienność, chwiejność, lekkomyślność; inconstantia Calep, Cn; instabilitas, mobilitas et levitas hominis, vanitas, volubilitas Cn (9) : Mqcz 141c; Ták iáko téz náľzá miła Polfka/ w téy nieftátecności fwéy/ gdy fye iuż odwraca od Kápłaná/ iáko od fłóńcá fwégo/ wolność y zacność fwą rychło ftráćić muśi/ y zoftáć wiecznie ślepą OrzQuin Aav, Kv [2 r.]; A nawięcey to ludźi obraźáło/ iż widźieli nieftátecność onych Oycow/ ktorzy zá Theodozyuľzá Ceľárzáz: pochwaliwfy iednę rzecz/ potym přęćiuchno/ k woli drugiemu Ceľárzowi/ zgánili/ y potępili: fkąd fię ich lekkomyślność pokázowáľá. NiemObr 140; Inconstanter – Lekomiľnię. Inconstantia – Nieftáteczoľcz [!]. Calep 522b.*

W przeciwstawieniu: »porządek ... niestateczność« (1): PowodPr 72 cf »niestateczność i odmiana«.

W charakterystycznych połączeniach: niestateczność kacerska, ludzka, wielka.

Szeregi: »niestateczność i nieustawiczność« (1): Ale widząc nieftátecność I. M. y nieuľtáwicźność w tym/ zámilczęćiem iefzcze y te⁸⁰ nie mogli/ dla přeľtrogii infzych. CzechEp 309.

»niestateczność i niezgoda« (1): Ktemu nieftátecność y niezgodę w nabożeńftwie ludzi tych co fie Iezulem zákłádáiąć/ Krześćiány názywáią: y infzych wiele rzeczy ktore mi ná oczy wyrzucáli CzechRozm 67v.

»niestateczność i odmiana« (1): gdy w rzeczách y namowách poľpolitych á poważnych porządku y ftátku niemáľz/ ále wielka nieftátecźność y odmiáná: mowiąc: Manda: remanda: Expecta: reexpecta: Modicum ibi: modicum ibi. PowodPr 72.

2. *Przekraczanie przykazań bożych, nieprawość, nierządność; levitas PolAnt; inconstantia Vulg (8) : Nieftátecźność w Bábilonie ftárfzy pokazáli/ Ktorzy fie ludzyom ná twarzy fwiętoľliwi zdáli. KochZuz A2v; BibRadz Ier 3/9; StryjKron 482 marg.*

W połączeniach szeregowych (2): Yáko tedi pożyteczno ma być chłopcá do dworu ná poľlugi dáć/ gdi práwye zá dzyećińftwá/ nyecnoty/ nyefťátecźności/ nyeczyftośći fie náuczy GliczKsiqz I2v; OrzQuin M4v.

W przeciwstawieniu: »niestateczność ... stateczność« (2): V tych [Amalechitów luterskich] mówię niemáľz miłośći/ áni vczynku żadného dobrého/ niemáľz ftátecźności/ niemáľz zbáwiennéy nádźieie żadnéy/ niemáľz áni ľáľki Bożéy: ále między nimi iefť nienawiść/ nieftátecźność/ roľpácz/ y gnięw Boży pewny OrzQuin M4v; CzechEp 105.

Szeregi: »ľotrostwo a niestateczność« (1): Gdy go [Kaima] z rotty dobrich á bogoboynych dla yego ľotroftwá á nyefťátecźności/ [...] wyrugowano/ vdaľ fie ná wľchod fłóńcá do gory yedney ná imyę Libanu GliczKsiqz E2.

»niestateczność i niezgoda« (1): z obaczeniem ták fałżu/ iáko y prawdy: tákże z áwikłania/ iáko y wywikłania: ludzkiey nieftátteczności y nienawifney niezgody/ á ftátteczności vprzeye y miłey zgody łowá bożego *CzechEp* 105.

»niestateczność i wszelaka zła sprawa« (1): Bo gdzieć zazdrość y ípor; támci nieftátteczność/ y wízeláka zła ípráwá [*ibi inconstantia et omne opus pravum*]. *WujNT Iac* 3/16.

Synonimy: **1.** lekkomyślność, niegruntowność, niestałość; **2.** grzech, nieprawość, nierządność.

Cf **NIESTAŁO, NIESTAŁOĆ, NIESTAŁOŚĆ, NIESTATEK, STATECZNOŚĆ**

AKtt